

احسان احمدی

روزنامه نگار

خروجی داده‌ها و اطلاعات آماری و کیفی حوزه اشتغال کشور در سه‌گانه خدمات، صنعت و کشاورزی و چگونگی توزیع شاغلان و فرصت‌های شغلی موجود در بخش‌های عمومی و خصوصی را می‌توان ابزار و بستر تحلیلی این حوزه دانست. بنابراین در تأثیرپذیری مناسبات بازار کار از وضعیت روز حوزه کسب‌و کار، اشتغال و تولید، نمی‌توان ایفای نقش آمار کمی و کیفی این حوزه را در تصمیم‌سازی‌های مربوطه نادیده گرفت. به این واسطه جزئیات آماری و اطلاعاتی مربوط به میزان و کیفیت اشتغال بخش‌های خدمات، صنعت و کشاورزی نظیر داده‌های اشتغال و افراد شاغل در این حوزه‌ها از درجه اهمیت بالایی برخوردار است. آمار تحلیلی و مقایسه‌ای توزیع مشاغل و افراد فعال در بخش‌های عمومی و خصوصی حوزه کسب و کار و تأثیر آن بر فضای اشتغال نیز بخش دیگری از وضعیت و واقعیت موجود بازار کار را نشان می‌دهد.

کارشناسان حوزه کار و اشتغال، مواردی نظیر سهولت ورود و ماندگاری در بازار کار، تسهیل‌گری خلق فرصت‌های شغلی و تنوع مشاغل را جزو دلایل عمده و تأثیرگذار بر آمار بالای اشتغال بخش خدمات می‌دانند. آخرین داده‌ها و اطلاعات مرکز آمار ایران در تابستان سال ۱۴۰۳ نیز تأییدکننده ادامه سهم‌پذیری مشاغل حوزه خدمات از مجموع اشتغال موجود در کشور است که به دنبال آن نقش این حوزه در مناسبات بازار کار باید مورد تحلیل و بررسی قرار گیرد.

واکاوی میزان اشتغال بخش خدمات کشور در سه‌ماهه دوم سال جاری بیانگر سهم ۵۲.۱ درصدی این بخش از مجموع حوزه‌های سه‌گانه اشتغال است. در ادامه و مانند سال‌ها و دهه‌های اخیر، همچنان بالاترین میزان اشتغال و فرصت‌های شغلی به ترتیب در بخش‌های صنعت و کشاورزی وجود دارد.

رشد ۱٫۶ درصدی اشتغال خدمات

بر اساس جدیدترین داده‌های طرح آمارگیری نیروی کار در دومین فصل امسال، رشد ۱٫۶ درصدی سهم اشتغال حوزه خدمات از مجموع آمار کشور در مقایسه با تابستان سال قبل ثبت شده است. در این ارتباط همچنین سهم ۵۰ درصدی اشتغال خدمات در سال گذشته نشان از بستر آماده این حوزه و تمایل کارجویان برای حضور مستمر در این بخش دارد.

آخرین برآوردهای مرکز آمار ایران حاکی از اشتغال حدود ۱۳ میلیون و ۸۹۹ هزار نفر از شاغلان کشور در بخش خدمات است. در حالی که این آمار در سه‌ماه دوم سال قبل حدود ۱۲ میلیون و ۴۵۹ هزار نفر اعلام شده بود. محاسبات مقایسه‌ای داده‌های اشتغال حوزه خدمات دوسال اخیر از ورود بیش از ۶۳۰ هزار نفر به جمع شاغلان این بخش خبر می‌دهد.

تفکیک جنسیتی

مطابق داده‌های جدید مرکز آمار در حال حاضر بالغ بر ۱۰ میلیون و ۵۴۳ هزار مرد و حدود دو میلیون و ۵۴۶ هزار زن در بخش خدمات مشغول به فعالیت هستند. همچنین بر مبنای تازه‌ترین محاسبات آماری، زنان در سنن کار جامعه نسبت به مردان اقبال بیشتری برای اشتغال در مشاغل زیرمجموعه بخش خدمات دارند. این آمار در مقایسه اشتغال زنان و مردان نسبت به فعالیت در سه‌گانه خدمات، صنعت و کشاورزی برآورد شده است. سهم ۶۲.۲ درصدی زنان در مقابل سهم ۵۰.۱ درصدی مردان برای حضور در مشاغل گروه خدمات در تابستان امسال دلیلی بر اثبات این موضوع محسوب می‌شود.

از طرفی ثبت روند افزایشی گرایش مردان و زنان به حوزه خدمات در دوره یک‌ساله منتهی به پایان فصل تابستان سال جاری نشان از جداییت بالای این بخش برای استمرار و پایداری اشتغال در مشاغل زیرمجموعه آن دارد. در این مدت رشد ۱.۲ درصدی اشتغال مردان و افزایش ۲.۶ درصدی حضور زنان در زمینه مشاغل خدمات‌ثبت شده است. در این حوزه سهم اشتغال مردان و زنان در

استانداردهای مهارتی با ورود به جزئیات و الزامات حوزه آموزش مهارت نیروی کار در بخش‌ها و مشاغل مختلف، زمینه تغییرات لازم و تحولات ضروری برای به‌روزرسانی مهارت‌های فنی و تخصصی را فراهم می‌کنند. در این راستا ارتباط تعریف شده و مستمر بین نهاد دانشگاه و صنعت امکان شکل‌گیری نگاه نو در حوزه تربیت نیروی کار را در چارچوب مهارت‌آموزی بر اساس پایه دانش به وجود می‌آورد. به عبارتی تحول و به‌روزرسانی استانداردهای مهارت را باید در ارتباط دانشگاه و صنعت و بسترهای مهارتی جست‌وجو کرد.

اصغر فیضی، معاون دفتر همکاری‌های علمی و بین‌المللی دانشگاه فنی‌وحرفه‌ای، در گفت‌وگو با «آتیسه نو» ضمن تأکید بر الزام شکل‌گیری تحول استانداردهای مهارتی در چارچوب ارتباط صنعت، دانشگاه و نظام مهارت‌آموزی، گفت: «تحولات به‌روز استانداردهای مهارتی و الزامات کسب‌و کار در شرایط ارتباطی ضعیف دانشگاه، صنعت و

آخرین وضعیت توزیع مشاغل کشور زیر ذره‌بین آتیهِ نو

شاغلان بخش خدمات بیشترین سهم را در اشتغال کشور دارند

مشاغل گروه خدمات در تابستان سال قبل به ترتیب ۴۸.۹ درصد و ۵۸.۶۹ درصد برآورد شده بود.

کاهش تمایل به اشتغال صنعتی

آمارهای حوزه اشتغال در سطح کشور نشان می‌دهد که در حال حاضر حدود یک‌سوم نیروی کار معادل ۳۳.۳ درصد در مشاغل مربوط به بخش صنعت اشتغال به کار دارند. آمار سال گذشته این حوزه معادل ۳۴ درصد برآورد شده که بیانگر کاهش ۰.۷ درصدی است. در مجموع بر اساس خروجی داده‌های اشتغال بخش صنعت، در یک‌سال منتهی به ابتدای پاییز سال جاری، کاهش تمایل به اشتغال در این حوزه با کاهش فرصت‌های شغلی صنعتی در کشور اتفاق افتاده است. مطابق خروجی نتایج طرح آمارگیری نیروی کار، در تابستان سال گذشته حدود هشت میلیون و ۴۰۰ هزار نفر در مشاغل بخش صنعت فعالیت داشتند که با روند کاهشی ثبت شده در این حوزه، امسال به بیش از هشت میلیون و ۳۶۹ هزار نفر رسیده‌اند. همچنین داده‌های مرکز آمار حاکی از اشتغال حدود هفت میلیون و ۳۴۴ هزار مرد و بالغ بر یک میلیون و ۲۷ هزار زن در مشاغل حوزه صنعت کشور خبر می‌دهد.

در حال حاضر سهم ۳۴.۹ درصدی برای مردان و سهم ۲۵.۱ درصدی زنان برای حضور در مشاغل زیرمجموعه بخش صنعت برآورد شده است. براین اساس به ترتیب کاهش ۱.۴ درصدی و ۰.۶ درصدی فعالیت زنان و مردان در این عرصه ثبت شده و این آمار بیانگر کاهش ظرفیت‌های اشتغال گروه صنعت یا کم شدن تمایل فعالیت در این حوزه طی یک‌سال اخیر است.

سهم ۱۴.۵ درصدی حوزه کشاورزی

طبق آخرین برآوردهای مربوط به حوزه اشتغال کشور، سهم ۱۴.۵ درصدی و تعداد بیش از سه میلیون و ۶۵۲ هزار نفری اشتغال در مشاغل بخش کشاورزی در سه‌ماهه دوم امسال ثبت شده است. این در حالی است که با ثبت کاهش یک درصدی سهم افراد شاغل در بخش کشاورزی در یک‌سال اخیر، سهم ۱۵.۵ درصدی و بالغ بر سه میلیون و ۸۲۲ هزار نفری برای شاغلان این حوزه در تابستان قبل اعلام شده بود. همچنین آمارها نشان می‌دهد که در حال حاضر بالغ بر سه میلیون و ۱۳۰ هزار مرد و بیش از ۵۲۱ هزار زن در مشاغل مرتبط با کشاورزی فعالیت دارند. بنابراین در مقایسه سهم مردان و زنان شاغل در این بخش، این میزان به ترتیب برای زنان و مردان ۲۰.۲ درصد و ۰.۷ درصد نسبت به آمار سال قبل روند کاهشی داشته است.

۸۵ درصد اشتغال در بخش خصوصی

چگونگی توزیع فرصت‌های شغلی و خروجی میزان اشتغال کشور در مشاغل زیرمجموعه بخش‌های عمومی و خصوصی را می‌توان بیانگر ظرفیت موجود در این حوزه‌ها برشمرد. به این واسطه میزان چابکی و کارکرد اشتغال حوزه دولتی و برآورد قابلیت، توانمندی و گستردگی اشتغال موجود در حوزه خصوصی کسب و کار قابل برآورد است. خروجی سال‌نامه آماری وزارت تعاون، کار و رفاه

تأثیرپذیری استانداردهای مهارتی از ارتباط دانشگاه و صنعت

بازار کار، بازدهی مناسب برای اشتغال دانش‌آموختگان و تأمین نیروی انسانی موردنیاز بازار کار را ن‌تدارد اما در صورت وجود ارتباط تقویت شده بین نهاد دانشگاه، محیط و فعالان صنعت و سیستم مهارت‌آموزی، تحول بازار کار و استانداردهای مهارتی اتفاق می‌افتد.
او با اشاره به اینکه بنا به دلایل مذکور و در راستای تأثیرپذیری حوزه کسب‌و کار از فضای آموزشی باید تحول برنامه و محتوای دروس تخصصی و فنی را شاهد باشیم، توضیح داد: «این برنامه‌ریزی و بسترسازی مرتبط با آن در دانشگاه فنی و حرفه‌ای آغاز و در این ارتباط تدوین استانداردهای شایستگی در هماهنگی با همراهی صنعت و بازار کار محقق شده است.»

معاون دفتر همکاری‌های علمی و بین‌المللی دانشگاه فنی‌وحرفه‌ای افزود: «برای ایجاد تحول در حوزه آموزش مهارت، باید نقطه شروع برنامه درسی را بازار کار قرار داد و استانداردهای مهارتی و فنی مرتبط با دروس دانشگاهی را در تناسب با الزامات روز بازار کار تدوین، طراحی و اجرا کرد. ما در این فضای دانشگاهی بر این اساس و با توجه به

اشتغال

می‌کنند نیز شاغل به شمار می‌آیند. منظور از مزد و حقوق بگیر، مزد و حقوق بگیران بخش خصوصی، تعاونی و عمومی است. افراد مزد و حقوق بگیر بخش خصوصی نیز کارفرمایان کارکنان مستقل، حقوق بگیران بخش خصوصی و کارکنان فامیلی بدون مزد را شامل می‌شود.

گیلان دارای بالاترین اشتغال خصوصی

گسترده‌گی و چگونگی توزیع فرصت‌های شغلی و میزان اشتغال در بخش خصوصی، به‌طور مستقیم به دلایل متنوع و بسترهای فعالیت در حوزه مشاغل این بخش بستگی دارد. بنابراین مناطقی با بهترین و بیشترین زمینه خوداشتغالی، بالاترین آمار اشتغال در حوزه مشاغل بخش خصوصی را ثبت می‌کنند. براساس آمارها استان گیلان بیشترین میزان اشتغال مربوط به فرصت‌های شغلی بخش خصوصی را در سطح کشور در اختیار دارد. آمار حوزه اشتغال بخش‌های خصوصی و عمومی بیانگر این است که در سال ۱۴۰۲ استان‌های گیلان با ۹۰.۱ درصد، خراسان رضوی با ۸۹.۳ درصد و آذربایجان شرقی با ۸۹ درصد بیشترین و استان‌های کهگیلویه و بویراحمد با ۷۱.۵ درصد، هرمزگان با ۷۳.۱ درصد و سیستان و بلوچستان با ۷۶.۹ درصد کمترین میزان اشتغال در بخش خصوصی را ثبت کرده‌اند.

همچنین بیشترین اشتغال حوزه عمومی به ترتیب در استان‌های کهگیلویه و بویراحمد با ۲۸.۵ درصد، هرمزگان با ۲۶.۹ درصد و سیستان و بلوچستان با ۲۳.۱ درصد و کمترین اشتغال و فعالیت این بخش در استان‌های گیلان با ۹.۹ درصد، خراسان رضوی با ۱۰.۷ درصد و آذربایجان غربی با ۱۰.۹ درصد به ثبت رسیده است.

ظرفیت خلق اشتغال در بخش خصوصی

خروجی و سهم قابل‌توجه بخش خصوصی در حوزه اشتغال را می‌توان نشان‌دهنده ظرفیت و توانمندی این بخش در ایجاد فرصت‌های شغلی گسترده و جذب کارجویان دارای مهارت‌ها و مدارک دانشگاهی مختلف در طول دهه‌های گذشته دانست. به اعتقاد کارشناسان حوزه کار، مشاغل حوزه خصوصی به شرط حمایت و ایجاد بستر فعالیت، توان جذب گسترده کارجویان را دارد. به واسطه سهم بالای فعالان بخش خصوصی از بازار کار و تولید، انتظار خروجی و تأثیرگذاری این بخش در رشد و توسعه اقتصادی و رونق تولید نیز وجود دارد. بر این اساس، تصمیم‌سازی‌های حوزه کسب و کار و اشتغال باید با مشارکت فعالان بخش خصوصی به‌عنوان شرکای اجتماعی کسب و کار و اشتغال صورت گیرد.

ابزار توسعه در دست بخش خصوصی

تأمین سرمایه در گردش، اختصاص تسهیلات ارزان برای توسعه کسب‌و کار، اصلاح و تسهیل قوانین در راستای ایجاد بسترهای مناسب رشد تولید و جذب نیروی کار، معافیت و تخفیف‌های مالیاتی و بسیاری دیگر از حمایت‌های مرتبط با حوزه اشتغال و تولید نیاز مهم فعالان کسب‌و کار در قالب تولیدگران بخش خصوصی است. به این واسطه ابزار توسعه و جذب نیروی کار گسترده در بخش مشاغل خصوصی را باید بستر بهبود وضعیت کسب‌و کار و رشد داده‌های اشتغال برشمرد.

کاهش بار مسئولیت دولت در حوزه اشتغال، روند نزولی نرخ بیکاری به‌عنوان یکی از شاخص‌های مؤثر در بازار کار و تولید، ایجاد تعادل در عرصه و تقاضای نیروی کار در بازار کسب‌و کار، رونق تولید و روند رشد به‌طور توسعه، جذب کارجویان در بازار کار، بخشی از مزایای حمایت از فعالان، سرمایه‌گذاران و تولیدگران بخش خصوصی است که دولت، کشور، بخش خصوصی، شاغلان و کارجویان می‌توانند از بسترهای ایجاد شده آن بهره‌مند شوند. در این عرصه همچنین جلوگیری از بزرگ شدن دولت و افزایش هزینه‌های نهادهای وابسته به بدنه دولت، افزایش بیمه‌پردازی به سازمان تأمین اجتماعی و توسعه پوشش بیمه‌ای از دیگر مزایای حضور بخش خصوصی در چرخه اقتصاد، اشتغال و تولید محسوب می‌شود. در نقطه مقابل، رشد و حضور پایدار نیروی کار و سرمایه در بخش خصوصی و کاهش فعالیت‌های هزینه‌زا در بخش عمومی منجر به توازن ظرفیت و بهره‌مندی هرچه بیشتر از توان نیروی انسانی در این حوزه می‌شود.

تعاریف اشتغال عمومی و خصوصی

تعاریف علم اقتصاد می‌گویند که بخش خصوصی قسمتی از اقتصاد است که برای بهره‌های شخصی راه‌اندازی شده و در عین حال تحت کنترل دولت‌ها نیست. در جهت متفاوت آن، شرکت‌های زیرمجموعه دولت‌ها، قسمتی از بخش عمومی اقتصاد و تولید به‌شمار می‌روند. به واسطه ظرفیت بالا و تنوع حاکم در حوزه فعالیت و اشتغال بخش خصوصی، این حوزه سهم عمده‌ای از نیروی کار را در اختیار دارد و عمده فعالیت‌های این حوزه با بهره‌گیری از انگیزه افراد برای کسب درآمد هدایت می‌شود. بر اساس تعاریف رسمی حوزه کار و اشتغال، همه افراد ۱۵ ساله و بیشتر که طبق تعریف رسمی حوزه کار، حداقل یک ساعت در هفته کار کرده و یا بنا به دلایلی به‌طور موقت کار را ترک کرده باشند، شاغل محسوب می‌شوند. افراد شاغل دو گروه مزد و حقوق‌بگیران و خوداشتغالان را دربر می‌گیرند. کارکنان خانوادگی و گروه‌های فامیلی بدون مزد و افرادی که بدون دریافت دستمزد برای یکی از اعضای خانوار خود که نسبت فامیلی با وی دارند، کار

تأثیرپذیری استانداردهای مهارتی از ارتباط دانشگاه و صنعت

محتوای اشاره شده در قالب استاندارد شایستگی مشاغل، برنامه‌های درسی رشته‌ها و مقاطع مختلف را استخراج و تدوین می‌کنیم.
فیضی با بیان اینکه اخیراً دانشگاه فنی و حرفه‌ای همکاری در پروژه‌ای را با اتحادیه اروپا در قالب ۶۰ کشور در دستور کار قرار داده، ادامه داد: «در این ارتباط در حوزه مشاغل نوظهور، طراحی دوره آموزشی و درسی بلاچین در برنامه قرار گرفته است. این اقدام پاسخگوی نیازهای آینده بازار کار در حوزه‌های بانکی، رمزارزها و دیگر موارد مرتبط است.»

او با تأکید بر اینکه آغاز همکاری بازار کار و دانشگاه در بخش تدوین برنامه درسی امکان‌پذیر است، بیان کرد: «در ادامه برای ارائه نیاز باید همکاری نهادهای مختلف صورت گیرد.» این کارشناس حوزه آموزش‌های مهارتی افزود: «در حوزه برنامه درسی، تشکیل شوراهای توسعه مهارت بخش اقتصادی امکان تأثیرگذاری بالایی در فعالیت‌های کسب‌و کار دارد. به این معنی که تمام فعالان اقتصادی و تشکل‌های خاص صنعتی با هدف توسعه مهارت در

اشتغال

یادداشت

تربیت نیروی کار با دیپلماسی مهارت

ناصر جمینی

کارشناس و فعال حوزه کار و تولید

اگر دانش و مهارت‌های تخصصی و فنی و به‌روزرسانی آن را صرفاً در اختیار و توان و ظرفیت یک کشور ندانیم و از طرفی گسترش آموزه‌های فنی و تخصصی را الزام بازار کار در نظر بگیریم، سازوکار توسعه دیپلماسی مهارت ابزار الزامی حوزه مهارتی به‌شمار می‌رود. تکمیل حلقه‌های زنجیروار مهارت‌آموزی، به‌روزرسانی استانداردهای مهارتی، گسترش پهنه و تنوع آموزش‌های فنی، پیوند مهارت با دانش، تمرکز در حوزه مهارت مشاغل آینده و توسعه مهارت‌آموزی در محیط کار، از طریق انتقال تجربیات آموزش‌های فنی با دیگر کشورها امکان‌پذیر است. در شرایط اشاره شده موضوع دیپلماسی مهارت، تعریف شده و الزام اجرای آن به چشم می‌آید.

در چارچوب رسمی انتقال داده‌های مهارتی بین کشورهای مختلف، انتقال تجربیات موفق در ارتباط با توسعه مهارت با ابزار دیپلماسی و ارتباطات بین‌المللی در قالب «دیپلماسی مهارت» تعریف شده است. این مفهوم به‌عنوان نقطه عطفی در تدوین سیاست‌های راهبردی حوزه مهارت، رابطی برای انتقال تجربیات مهارتی داخلی و سوابق و داشته‌های حوزه مهارت‌های فنی و تخصصی دیگر کشورها و نهادهای بین‌المللی است.

در شرایطی که انقلاب مهارتی در قالب یکی از مبنای اساسی توسعه کسب‌و کار و ارتقای بهره‌وری تولید با تکیه بر تربیت نیروی کار و به‌روزرسانی استانداردهای مهارتی در جهان دنبال می‌شود، بستر دیپلماسی مهارت این مسیر را هموار می‌کند. در واقع این مهم را باید سازوکار توسعه و گسترش فضای آموزش مهارت با استفاده از اشتراک و انتقال تجربیات مختلف این حوزه دانست. روند مذکور بستری برای به‌روزرسانی و ارائه مهارت‌های فنی به متولیان حوزه مهارتی، مراکز آموزش فنی، مربیان مهارت‌آموزی، کارفرمایان، متقاضیان ورود به بازار کار و نیروی کار شاغل محسوب می‌شود. اهمیت برنامه‌ریزی و حرکت در مسیر دیپلماسی مهارت تا جایی است که تعریف مرتبط با این حوزه، از طریق صدور مهارت و فناوری در سند مهارت‌آموزی سازمان فنی و حرفه‌ای به‌عنوان متولی حوزه مهارت گنجانده شده است. سنجش مهارت، به‌روزرسانی استانداردهای مهارتی مطابق شرایط روز حوزه کسب‌و کار و تولید، گسترش فعالیت‌ها و اقدامات پژوهشی در حوزه‌های فنی، توسعه تربیت نیروی انسانی ماهر، همکاری چندجانبه جهت ارتقای آموزش‌های فنی و مهارتی برای افراد و مربیان آموزشی و رشد شاخص‌های مهارتی در نتیجه گسترش تعاملات بین‌المللی این حوزه، بخشی از قابلیت‌های دیپلماسی مهارت به شمار می‌رود.

با توجه به تبادل تجربیات مبتنی بر فعالیت‌های مهارتی به‌عنوان موضوعی دوجانبه، استفاده از ظرفیت‌های بین‌المللی آموزش مهارت برای دریافت تجربیات دیگر کشورها و نهادهای بین‌المللی فعال این عرصه، صدور تجربیات مهارت‌محور به دیگر نقاط جهان را باید فرصتی برای تقویت ارتباطات جهانی به‌ویژه در حوزه کار، تولید و اشتغال دانست. در واقع این مهم بستری دوسویه در راستای توسعه روابط حوزه کار و ارتقای ظرفیت تربیت نیروی کار ماهر است. امروز شاهد برهم خوردن تعادل عرضه و تقاضای نیروی کار به‌ویژه کارگران ماهر در حوزه کسب‌و کار هستیم. بنابراین تربیت نیروی کار ماهر با بهره‌مندی از رشد آگاهی و تجربیات مهارتی با استفاده از مسیرهایی نظیر دیپلماسی مهارتی، چاره‌ساز است. این راهکار را باید تضمین‌گر تأمین نیروی کار ماهر برای حضور و فعالیت در بازار کار دانست. به‌نظر می‌رسد به‌واسطه تقویت ارتباطات منطقه‌ای و امکان تسهیل روابط دویا چندجانبه، اولویت دیپلماسی مهارت را باید توسعه روابط مهارت‌پایه در زمینه آموزش‌های مهارتی، تربیت نیروی کار ماهر، انتقال تجربیات، تربیت مربیان آموزشی و تبادل نیروی کار ماهر با کشورهای همسایه و منطقه قرار داد.

با این اوصاف، تکمیل زنجیره توسعه مهارت، تربیت نیروی کار ماهر، تدوین و بهره‌مندی از جدیدترین استانداردهای آموزشی، رشد بهره‌وری تولید و نیروی کار و همچنین تبادل تجربیات موفق مهارتی کشورها را باید در چارچوب دیپلماسی مهارت جست‌وجو کرد. مزایای پرشمار این سازوکار پهنه ارتقا‌دهنده سطح مهارتی نیروی کار، انگیزه‌ای برای سیاست‌گذاری و تدوین اهداف کلان مهارتی مبتنی بر توسعه روابط بین کشورها محسوب می‌شود.